

ENDÜSTRİYEL ELEKTRONİK

(1. Yılı Sınavı)

Süre 90 dakikadır. Soruların tümü yanıtlanacaktır. Kendi not ve kitaplarınızdan yararlanabilirsiniz. Puanlar: 1 Soru 35, 2 soru 35, 3 Soru 30.

1- Şekil-1'deki JFET'li akım kaynağında JFET için $\beta = 3 \times 10^{-3} \text{ A/V}^2$, $V_P = -3\text{V}$, $\lambda = 0.01 \text{ V}^{-1}$ olarak verilmiştir. $V_{\text{ref}} = 1.5\text{V}$, $V_{CC} = 25\text{V}$ dur.

JFET'in tanım bağıntısı

$V_{GS} - V_P \leq V_{DS}$ (doyma bölgesi) için

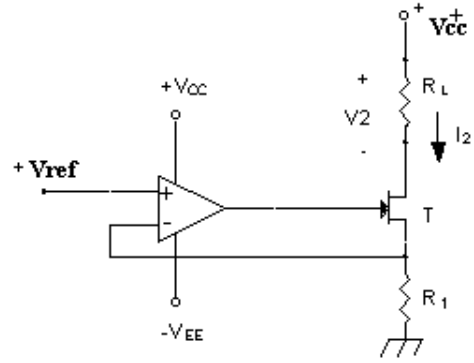
$$I_D = \frac{I_{DSS}}{V_P^2} \cdot (V_{GS} - V_P)^2 \cdot (1 + \lambda \cdot V_{DS})$$

a- $I_2 = 5 \text{ mA}$ olabilmesi için R_1 hangi değerde seçilmelidir?

b- R_L yük direncinin maksimum değerini bulunuz.

c- Çıkış direncinin $r_o \geq 10^9 \text{ Ohm}$ olabilmesi için işlemsel kuvvetlendiricinin açık çevrim kazancı ne olmalıdır?

d- Kazanç-band genişliği çarpımı 1 MHz olduğuna göre, devrenin eşdeğer çıkış kapasitesinin hesaplayınız.

Şekil-1

*****

2.Şekil-2'deki faz döndüren tek yönlü doğrultucuda diyot için $V_\gamma = 0.6\text{V}$, $r = 25 \text{ Ohm}$ olarak verilmiştir. Devrenin giriş direnci $R_i = 10\text{k}$ olacaktır.

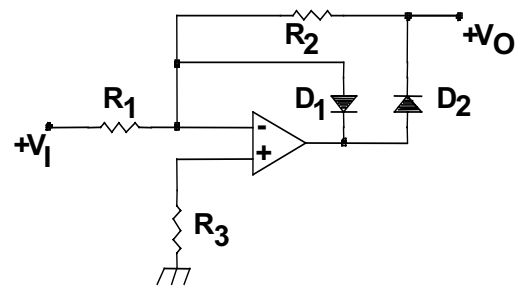
a- Doğrultma yönünde gerilim kazancının modülünün $K_V = 3$ olabilmesi için R_1 ve R_2 dirençlerine hangi değerler verilmelidir?

b- Alçak frekans hatasının sinüs biçimli ve 1V genlikli bir giriş işareti için 10^{-4} den küçük kalabilmesi için işlemsel kuvvetlendiricinin açık çevrim kazancı nasıl seçilmelidir?

*****

c) $f = 200 \text{ kHz}$ de frekansa bağlı bağlı hatanın 10^{-2} den küçük kalabilmesi için kuvvetlendiricinin kazanç-band genişliği çarpımı hangi şartı sağlamalıdır?

d- Yükselme eğiminin $SR = 15\text{V}/\mu\text{s}$ olması hali için mutlak frekans kısıtlamasını ve bu frekanstaki bağlı hatayı hesaplayınız.

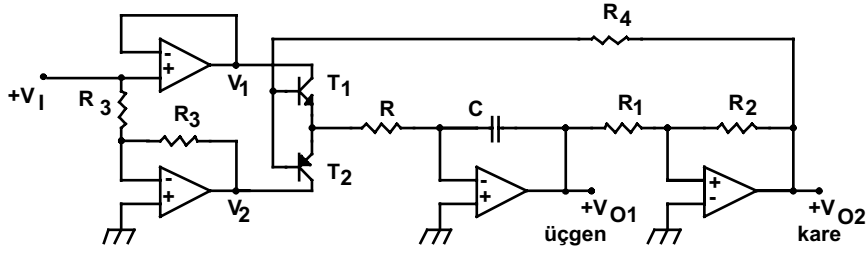

Şekil-2

3. Sıcaklık-gerilim çevirici olarak çalışan bir devrenin çıkışına Şekil-3'deki gerilim kontrollü osilatör bağlanarak sıcaklık-frekansa çevrilecektir. Sıcaklık-gerilim çevirici $0^{\circ}\text{C} < T < 100^{\circ}\text{C}$ aralığında çalışmakta. bunun çıkış gerilimi $T = 0^{\circ}\text{C}$ de 0V , $T = 100^{\circ}\text{C}$ de 10V olmaktadır. $V_{CC} = V_{EE} = 15\text{V}$, işlemsel kuvvetlendiriciler için $V_{\text{sat}} = V_{\text{sat}}' = 1\text{V}$ 'dur. $T = 100^{\circ}\text{C}$ 'de $f = 1\text{ kHz}$ olacaktır. Üçgen dalganın genliği 1.5V olacaktır. Devrenin giriş direncinin 10k olması isteniyor. $R = 1\text{k}\Omega$ ve $R_1 = 3\text{k}\Omega$ değerleri verilmektedir.

a-Devredeki tüm eleman değerlerini belirleyiniz.

b-Devrenin frekans-sıcaklık değişimini inceleyiniz, karakteristiğinin eğimini bulunuz.

Şekil-3.